

מדינת ישראל
משרד החינוך
המזכירות הפדגוגית
האגף לחינוך מבוגרים

רמת הבחינה : גמר
מועד הבחינה : מועד קיץ (אוגוסט) תש"ף, 2020
היקף הבחינה : 2 יח"ל
מספר שאלון : 997102

תיכונות
ככה עולים כיתה בחיים

אזרחות

הוראות לנבחן

א. משך הבחינה: שעתיים וחצי.

ב. מבנה השאלון ומפתח ההערכה, בשאלון זה ארבעה פרקים:

פרק ראשון:	(3X10)	= 30 נקודות
פרק שני	(2X20)	= 40 נקודות
פרק שלישי	(1X10)	= 10 נקודות
פרק רביעי	(2X10)	= 20 נקודות
<hr/>		
סה"כ: 100 נקודות		

ג. חומר עזר מותר בשימוש: אין

ד. מלאו את הפרטים הבאים:

פרטי הנבחן:	פרטי מרכז ההשכלה:
מספר הנבחן ברשימה: _____	שם המוסד: _____
שם משפחה + פרטי: _____	שם היישוב: _____
ת.ז. <input type="text"/>	שם מרכז הבחינה: _____

שם המעריך: _____
ציון הבחינה: _____

בהצלחה!

פרק ראשון (30 נקודות)

לפניכם עשר שאלות. עליכם לסמן את התשובה הנכונה ביותר (לכל תשובה 3 נקודות).

1. את תפקיד "נציב תלונות הציבור" ממלא:

א. חבר כנסת

ב. מבקר המדינה

ג. שר

2. משמעותו של עיקרון הפלורליזם:

א. עיקרון הכרעת הרוב מבטל את זכויות הפרט

ב. הכרה בשונות של הפרטים והקבוצות במדינה

ג. העברת רכוש הפרט לידי המדינה

3. משרד החוץ הוא חלק מ:

א. הרשות המבצעת

ב. הרשויות המקומיות

ג. הרשות המחוקקת

4. כיצד מתבטאת דמוקרטיה עקיפה (ייצוגית):

א. שלטון של אדם אחד המחליט בעצמו בענייני המדינה

ב. אזרחים המחליטים בעצמם וללא נציגים בענייני המדינה

ג. בחירה של העם בנציגים אשר מחליטים בענייני המדינה

5. כאשר אדם פונה לבג"ץ:

א. הוא מגיש עתירה

ב. הוא מגיש ערעור

ג. הוא מגיש בקשה לחנינה

6. **קואליציה במדינה דמוקרטית היא:**
- א. ועדות הכנסת
  - ב. סיעות הכנסת המשתתפות בממשלה
  - ג. סיעות הכנסת המתנגדות לממשלה
7. **ערעור על פסק דין בישראל מגישים:**
- א. לבית משפט השלום
  - ב. לבית המשפט המחוזי
  - ג. לבית דין מיוחד לערעורים
8. **במשטר דמוקרטי האזרחים חייבים...**
- א. להצביע כשמתקיימות בחירות
  - ב. להתארגן במסגרות פוליטיות וחברתיות
  - ג. לשמור על החוק
9. **"עקרון הכרעת הרוב" בדמוקרטיה:**
- א. מחייב את הרוב שנבחר, להגן על המיעוט שלא בחר בו
  - ב. מחייב את נבחרי הציבור לפטר את אלה שלא בחרו בהם
  - ג. אפשר לבטל אותו ברוב רגיל בכנסת
10. **תפקידן של ועדות הכנסת הוא:**
- א. לבחור את נשיא המדינה
  - ב. למנות שרים
  - ג. לדון בהצעות חוק

פרק שני (40 נקודות)

עליכם לענות על שתיים מתוך ארבע השאלות 11-14 (לכל שאלה 20 נקודות).

11. גישות כלכליות וחברתיות

א. כתבו והסבירו ערך דמוקרטי אחד העומד בבסיסה של הגישה הליברלית,

(10 נק') וערך דמוקרטי אחד העומד בבסיסה של הגישה הסוציאל-דמוקרטית.

ב. כתבו והסבירו סיבה אחת להיווצרות פערים כלכליים. (10 נק')

12. פיקוח וביקורת על השילטון

א. ציינו שני מנגנונים בעלי ביקורת פורמלית, והסבירו כיצד הם פועלים. (10 נק')

ב. ציינו שני מנגנונים בעלי ביקורת בלתי פורמלית, והסבירו כיצד הם פועלים. (10 נק')

13. גלובליזציה

א. הסבירו את המושג "כפר גלובלי", והציגו סיבה מרכזית אחת לתופעה זו. (10 נק')

ב. הציגו והסבירו יתרון אחד וחסרון אחד של תופעת הגלובליזציה. (10 נק')

14. הרשות השופטת

א. הציגו את "הזכות להליך הוגן". הסבירו את חשיבותה של זכות זו. (10 נק')

ב. הציגו הבדל אחד בין בג"ץ לבין בתי המשפט האחרים. (10 נק')

פרק שלישי (10 נקודות)

עליכם לענות על שאלה אחת בלבד מן השאלות 15-16.

15. המאבטחים בכניסה לקניון מבקשים מהאזרחים לפתוח את תיקם. אחד המבקרים לא הסכים לכך, וטען כי זו פגיעה באחת מזכויותיו.

- א. זהו והסבירו את הזכות שמימושה נפגע. (5 נק')
ב. נמקו את תשובתכם על פי האירוע. (5 נק')

16. ועד העובדים של חברת האוטובוסים "סע ונע" השבית את תנועת האוטובוסים בכל הארץ, ודרש שיפור בתנאי העבודה. הדבר גרם לשיבושים רבים בלוח הזמנים של האוטובוסים.

- א. ציינו והסבירו באיזו זכות פגעה שביתת ועד עובדי חברת האוטובוסים. (5 נק')
ב. נמקו את תשובתכם על פי האירוע. (5 נק')

פרק רביעי (20 נקודות)

עליכם לענות על שתיים מתוך ארבע השאלות 17-20 (לכל שאלה 10 נקודות).

17. ישראל כמדינה יהודית ודמוקרטית

- א. הציגו מוסד אחד המבטא את האופי היהודי של מדינת ישראל. (4 נק')
ב. ציינו והסבירו שני חוקים המציינים את אופייה היהודי של המדינה. (6 נק')

18. נשיא המדינה

- א. ציינו והסבירו סמכות אחת שבה יש לנשיא יכולת החלטה ושיקול דעת. (4 נק')
ב. ציינו והסבירו שני תפקידים ייצוגיים וסמליים של הנשיא. (6 נק')

19. המיעוטים בישראל

- א. הציגו והסבירו שתיים מהסיבות לשינוי שחל בחברה הערבית בישראל מחברה מסורתית לחברה מודרנית. (5 נק')
ב. הציגו והסבירו שני מאפיינים עיקריים של אחת מקבוצות המיעוט בישראל. (5 נק')

20. שלטון מקומי

- ג. ציינו והסבירו שניים מתפקידיה של הרשות המקומית. (5 נק')
ד. הסבירו את המושג "ועדה קרואה". (5 נק')

בהצלחה!